

Naturvårdsverket
Enheten för prövning och regelgivning
Sofia Hedelius Bruu
Valhallavägen 195
106 48 Stockholm

Vår referens/dnr:
8/2015

Er referens/dnr:

2015-03-10

Remissvar

Industriutsläppsbestämmelser – utkast till vägledning mars 2015

Svenskt Näringsliv har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerade utkast och anför följande.

Inledning

Svenskt Näringsliv anser att det behövs en vägledning med anledning av införlivandet av industriutsläppsdirektivet (IED) i svenskt rätt men är starkt kritisk till stora delar av det utkast som sänds på remiss.

Utkastet till vägledning präglas av en oförståelse för de faktiska förutsättningarna för att bedriva många typer av verksamheter och av en sammanblandning av de principer som gäller för tillståndsgivning enligt miljöbalken och industriutsläppsbestämmelsernas teknikbaserade krav. Det är generellt sett inte möjligt att uppfylla samtliga utsläppsvärden enligt industriutsläppsförordningen (2013:250) (BATAEL) på samma sätt och över samma tidsperioder som villkor i tillstånd enligt miljöbalken. Det är därför inte heller lämpligt att använda BATAEL-nivåerna annat än som vägledning vid villkorsskrivning i tillstånd.

Den principiella skillnaden mellan tillståndsvillkor enligt miljöbalken och BATAEL var, tillsammans med tids- och resursåtgången i tillståndsprövningar enligt miljöbalken, en avgörande anledning till att industriutsläppsdirektivets s.k. BAT-slutsatser införlivades i svensk rätt genom generella föreskrifter i stället för genom omprövning av villkoren i gällande tillstånd.

Enligt Svenskt Näringslivs uppfattning bör tillståndsprövningen enligt miljöbalken anpassas till IED och inte tvärtom. En EU-anpassning av tillståndsprövningen skulle minska resursbehovet och tidsutdräkten i tillståndsprövningen utan att ambitionsnivån i miljöskyddet skulle påverkas. Svenskt Näringsliv återkommer till denna fråga under rubriken *Generella föreskrifter eller tillståndsprövning* nedan.

I detta remissvar kommer Svenskt Näringsliv att utveckla sin syn på ovanstående fråga och i övrigt lämna vissa, mer detaljerade synpunkter. Det är emellertid inte möjligt att skriftligen ta

upp alla enskildheter i utkastet. Svenskt Näringsliv vill därför föreslå Naturvårdsverket att arrangera ett möte där frågorna kan diskuteras mer ingående med företrädare för näringslivet.

Generella föreskrifter eller tillståndsprövning?

Enligt 8 § industriutsläppsförordningen (2013:250) ska utsläppsvärden i tillämpliga slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT-slutsatser) gälla som begränsningsvärden för utsläpp från industriutsläppsverksamheter under normala driftförhållanden. BAT-slutsatser med begränsningsvärden gäller som tillståndsvillkor under de förutsättningar som anges i industriutsläppsförordningen.

Industriutsläppsförordningen skapar således utrymme för en betydande förenkling av tillståndsprövningen av större verksamheter. En tillståndsprövning där varje krav på skyddsåtgärder och försiktighetsmått prövas i detalj för varje enskild verksamhet är mycket tids- och resurskrävande. Eftersom det flesta verksamheter i Sverige, i synnerhet industriutsläppsverksamheter, uppfyller kraven på bästa tillgängliga teknik är tids- och resursåtgången inte proportionerlig i förhållande till prövningens ändamål. Den individuella prövningen i vissa villkorsfrågor för verksamheter som omfattas av BAT-slutsatser bör enligt Svenskt Näringslivs mening kunna avskaffas.

BAT-slutsatserna utgör krav på teknisk prestanda. Verksamhetsutövaren ska ha reningsutrustning som vid normal drift klarar vissa prestandakrav. Skälet till detta är naturligtvis att miljöpåverkan ska reduceras så mycket som möjligt. BAT-slutsatserna reglerar emellertid inte miljöpåverkan.

Tillståndsvillkor enligt miljöbalken kan avse en verksamhets belastning på omgivande miljö, t.ex. genom att det föreskrivs begränsningsvärden för totala utsläpp på årsbasis eller momentana utsläpp av akuttoxiska ämnen. Det finns emellertid också tillståndsvillkor som snarare avser reningsutrustningens tekniska prestanda än verksamhetens miljöpåverkan, t.ex. villkor som reglerar specifika utsläpp av kväveoxider eller stoft till luft på månadsbasis (uttrycks ofta som mg/m³, mg/MJ eller kg/ton produkt).

I dag överlappar tillståndsvillkor och BAT-slutsatser delvis varandra. Svenskt Näringsliv anser att inriktningen för en vägledning avseende industriutsläppsbestämmelserna måste vara att sådan överlappning ska undvikas. Viktiga miljöfrågor ska regleras individuellt på samma sätt som i dag. Vid behov kan även utsläppsparametrar som inte regleras i generella föreskrifter villkorsregleras. När det däremot gäller utsläppskrav som utgår ifrån att en verksamhet i miljöskyddshänseende ska ha en viss teknisk prestanda bör BATAEL ges företräde, framförallt av tids- och resursskäl. En sådan ordning skulle inte medföra mindre stränga miljökrav utan endast medföra en effektivisering av tillståndsprövningen.

Att tydligt skilja på de teknikbaserade BATAEL och tillståndsvillkor enligt miljöbalken skapar också en möjlighet att neutralisera de rättssäkerhetsproblem och andra negativa effekter som har följt av dåvarande Miljööverdomstolens utmönstring av riktvärden (se t.ex. MÖD 2009:2 och MÖD 2009:9). Såväl Naturvårdsverket som verksamhetsutövarna insåg tidigt att det av rättssäkerhetsskäl var mindre lämpligt att utforma villkor som tidigare hade föreskrivits som riktvärden på samma sätt som de tidigare använda gränsvärdena. I de tillståndsprövningar som pågick när riktvärdena utmönstrades föreslog därför Naturvårdsverket villkor som

hade samma innebörd som riktvärden men uttryckta på ett annat sätt. Senare övergick verket till att förespråka en annan villkorsmodell för att mildra effekterna av praxisändringen (se t.ex. MÖD 2012:10 och MÖD 2012:21).

Den osäkerhet och diskussion som har följt utmönstringen av riktvärden beror på att det är olämpligt att straffsanktionera villkor som i första hand reglerar prestandan eller funktionen hos en reningsanläggning. Ett enstaka överskridande av ett sådant villkor har inget straffvärde. Syftet med ett teknikbaserat villkor är att säkerställa att verksamhetsutövaren använder en reningsanläggning som uppfyller kravet på bästa tillgängliga teknik samt att anläggningen sköts så att den fungerar som avsett. Först om reningsanläggningen inte installeras eller inte används eller missköts kan en straffsanktion vara rimlig.

Ovanstående stämmer väl överens med regleringen i industriutsläppsdirektivet och industriutsläppsförordningen. BATAEL gäller vid *normala driftförhållanden*. Det betyder att de inte gäller t.ex. vid start och stopp av en verksamhet eller vid andra tidpunkter då utsläppen kan vara tillfälligt förhöjda. Vidare anges i 1 kap. 9 § industriutsläppsförordningen konsekvenserna av en överträdelse av ett utsläppsvärde på samma sätt som i villkor som utformats som riktvärden. Vid överskridanden ska tillsynsmyndigheten informeras och åtgärder vidtas så att utsläppsvärdet kan innehållas. Enligt 29 kap. 8 § första stycket 4 miljöbalken är det straffbart att bryta mot föreskrifter om försiktighetsmått som meddelats med stöd av 9 kap. 5 § miljöbalken. Straffstadgandet gäller således även industriutsläppsförordningen. Likheten mellan de tidigare riktvärdena och utsläppsvärdena enligt industriutsläppsförordningen är emellertid sådana att det bör vara först om verksamhetsutövare inte anmäler ett överskridande tillsynsmyndigheten och/eller vidtar åtgärder för att innehålla utsläppsvärdet som överträdelsen är straffbar.

Slutligen ska framhållas att dåvarande Miljööverdomstolen vid ett flertal tillfällen har funnit att villkor som överensstämmer med gällande generella föreskrifter inte bör föreskrivas (se t.ex. MÖD 2002:73). Detsamma bör gälla villkor som reglerar samma sak som det som regleras i generella föreskrifter (om det inte föreligger skäl att skärpa kraven för just den verksamhet som provas).

Sammantaget talar resurs- och effektivitetsskäl, rättssäkerhetsöverväganden samt praxis beträffande generella föreskrifter för att överlappningar mellan BATAEL och tillståndsvillkor enligt miljöbalken bör undvikas. Avsnittet om prövning i Naturvårdsverkets utkast till vägledning har inte denna inriktning och bör därför *utgå*. Enligt Svenskt Näringslivs uppfattning är det också generellt olämpligt att Naturvårdsverket utarbetar vägledningar i frågor som ska avgöras av mark- och miljödomstolar och miljöprövningsdelegationer i mål och ärenden där Naturvårdsverket har talerätt.

Detaljsynpunkter

Den svenska kravnivån

På sid 16 i utkastet citeras ett förarbetsuttalande med innebörden att kravet på att använda bästa möjliga teknik i 2 kap. 3 § miljöbalken är strängare än kravet på bästa tillgängliga teknik i det tidigare gällande IPPC-direktivet. Uttalandet gjordes för närmare 20 år sedan och EU:s miljö rätt har utvecklats avsevärt sedan dess. Svenskt Näringsliv ifrågasätter uttalandets relevans för dagens förhållanden och anser att det inte kan tillåtas utgöra en av utgångspunkterna för en vägledning beträffande industriutsläppsbestämmelserna.

Svensk industri uppfyller högt ställda miljökrav men det gör numera även industrin i de flesta andra av EU:s medlemsstater. Det sistnämnda torde till stora delar vara en konsekvens av det tidigare gällande IPPC-direktivet som ju har samma angreppssätt som den svenska miljöskyddslagen. IPPC-direktivet antogs 1996, varför det ovan nämnda uttalandet i miljöbalkens förarbeten troligen var mer korrekt då än vad det är i dag.

BAT-slutsatserna och BMT

På sid 16 i utkastet påstås att de lägre utsläppsnivåerna i en BAT-slutsats motsvarar vad medlemsstaternas bättre anläggningar klarar vid normal drift. Inom parentes anges att dessa anläggningar ofta klarar dessa nivåer vid all drift. Det sistnämnda är såvitt Svenskt Näringsliv känner till inte korrekt. Det är enligt Svenskt Näringsliv mycket ovanligt, om det alls förekommer, att anläggningarna klarar den lägsta nivån i BATAEL oavsett driftförhållanden. Kommentaren inom parentesen bör därför utgå.

På sid 17 anges att ledning för vad som utgör bästa möjliga teknik (BMT) kan hämtas ur ännu icke beslutade och offentliggjorda BAT-slutsatser. Påståendet är teoretiskt sett korrekt, men utgår ifrån synsättet att tillståndsvillkor enligt miljöbalken och BAT-slutsatser bör överlappa varandra. Som har utvecklats ovan delar inte Svenskt Näringsliv denna uppfattning. Om det är miljömässigt motiverat att ställa strängare krav på en anläggning än vad som följer av gällande BAT-slutsatser kan sådana krav ställas. Om det inte är miljömässigt motiverat, blir den enda konsekvensen av ett sådant strängare villkor att konkurrensen snedvrids till den svenska industrins nackdel. Sverige bör enligt Svenskt Näringslivs mening endast i undantagsfall (om ett sådant är påkallat av miljöskäl) genomföra eventuella framtida miljökrav tidigare än andra medlemsstater. Den generella rekommendationen att hämta ledning i ännu icke beslutade och offentliggjorda BAT-slutsatser bör därför utgå.

Anläggningsbegreppet

På sid 20 i utkastet tolkas anläggningsbegreppet så att BAT-slutsatser ska tillämpas exempelvis på ett sågverk om sågverksanläggningen även inrymmer en impregneringsanläggning. Tolkningen påstås följa av artikel 3.3 IED. En viktig aspekt av definitionen i artikel 3.3 som bortses ifrån i utkastet är att endast verksamhet som är *tekniskt knuten* till en IED-verksamhet ska omfattas av IED. Om sågverket och impregneringsanläggningen i exemplet är sammankopplade (t.ex. genom ett gemensamt rörsystem) kan BAT-slutsatserna behöva tillämpas även på sågverket. I annat fall bör en sådan tillämpning enligt Svenskt Näringslivs uppfattning undvikas. Det finns få eller inga sakskäl att tillämpa BAT-slutsatser som har anpassats och utarbetats för en verksamhet på en *annan* verksamhet enbart på den grunden att de lokaliseras i närheten av varandra.

Ägarförhållanden

På sid 20 i utkastet förutspås en utveckling av svensk praxis beträffande verksamhetsutövarbegreppet till följd av IED:s anläggningsbegrepp. Det är oklart vad som avses med detta men eftersom avsnittet avser ägarförhållanden ligger det nära till hands att anta att avsikten är att uttrycka att ägarförhållanden ska underordnas IED:s anläggningsbegrepp. Konsekvenserna av ett sådant synsätt är svåra att bedöma. Svenskt Näringsliv vill dock framhålla att det inte under några omständigheter kan accepteras att olika verksamhetsutövares ansvar för respektive verksamhet sammanblandas. Varje verksamhetsutövare måste veta vilka krav

just han eller hon ansvarar för att uppfylla. Därvidlag får det inte råda någon oklarhet. Följaktligen är det givetvis inte heller godtagbart att, mot berörda verksamhetsutövares vilja och i strid med rådande praxis, gemensamt tillståndspröva olika verksamheter som kontrolleras av olika företag med hänvisning till artikel 3.3 i IED.

BAT-slutsatser kontra rättskraft

På sid 23 i utkastet till vägledning anges att tillsynsmyndigheten med stöd av en BAT-slutsats utan utsläppsvärden ställa strängare krav än vad som följer av slutsatsen även om detta skulle inskränka verksamhetens tillstånd. Detta är enligt Svenskt Näringslivs uppfattning en felaktig tolkning av såväl industriutsläppsförordningen som IED. De hänvisningar till förordningsmotiven (fm 2013:1) som görs i utkastet är dessutom selektiva och missvisande till förmån för den slutsats som förespråkas i utkastet.

Den fullständiga lydelsen av det avsnitt i förordningsmotiven som hänvisas till i utkastet är följande.

"Verksamhetsutövaren måste inte klara samtliga slutsatser. Vissa kanske inte bedöms tillämpliga på verksamheten och andra kanske inte bedöms rimliga efter en avvägning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken. Det viktiga är att förhålla sig till innehållet i slutsatserna på ett sådant sätt att de försiktighetsmått som i praktiken vidtas för att leva upp till kravet på användning av bästa möjliga teknik kan anses tillräckliga med hänsyn till den miljöprestanda som slutsatsernas beskrivningar av bästa tillgängliga teknik syftar till. Tillsynsmyndigheten, eller den som prövar en fråga om tillstånd till verksamheten, kan också komma fram till att det är rimligt och miljömässigt motiverat att ställa mer långtgående krav än de som framgår av slutsatsen om bästa tillgängliga teknik.

Om tillsynsmyndigheten finner att en industriutsläppsverksamhet inte kan anses bedrivas på ett sådant sätt att kraven i 2 kap. miljöbalken uppfylls, kan en dialog föras mellan tillsynsmyndigheten och verksamhetsutövaren om vilka åtgärder som kan bli nödvändiga. En möjlighet för tillsynsmyndigheten är även att förelägga verksamhetsutövaren att följa de begränsningar och i övrigt vidta de försiktighetsmått och åtgärder som tillsynsmyndigheten anser behövs. Om ett föreläggande skulle innebära en sådan begränsning som avses i 26 kap. 9 § tredje stycket miljöbalken, bör tillsynsmyndigheten i stället använda de möjligheter till prövning som ges i 26 kap. 2 § andra stycket 30 miljöbalken. Eftersom en sådan prövning skulle ha som syfte att genomföra EU-rätt finns det en grund för omprövning (jfr. 24 kap. 5 § första stycket 1 miljöbalken)."

I 26 kap. 9 § tredje stycket miljöbalken stadgas att föreläggande och förbud inte får begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §. Det som sägs i förordningsmotiven är med andra ord att tillsynsmyndigheten får förelägga en verksamhetsutövare att följa BAT-slutsatser utan BATAEL om ett sådant föreläggande inte begränsar ett tillstånd med rättskraft. Om föreläggandet skulle komma att begränsa ett sådant tillstånd har tillsynsmyndigheten att ansöka om omprövning av tillståndet enligt bestämmelserna i 24 kap. miljöbalken.

Ovanstående innebär att beskrivningen av rättsläget under rubriken *Slutsatser utan utsläppsvärden och rättskraften* är felaktig och bör utgå. Detsamma gäller motsvarande beskrivning på sid 18 i utkastet. Att *hänsyn* ska tas till BAT-slutsatser utan BATAEL innebär *inte* att ett föreläggande från tillsynsmyndigheten tillåts bryta igenom rättskraften. För att

det sistnämnda ska vara möjligt behöver 24 kap. 1 § eller möjligen 26 kap 3 § miljöbalken ändras.

Onormala driftförhållanden

Avsnittet om onormala driftförhållanden i utkastet präglas enligt Svenskt Näringslivs uppfattning av ett missförstånd av syftet med BATAEL. Syftet är, som nämnts ovan, att säkerställa att bästa tillgängliga teknik har installerats och att den används. Detsamma anges för övrigt på sid 17 i utkastet till vägledning. I andra medlemsstater är det vanligt att efterlevnadskontroll utförs av tillsynsmyndigheten. Sådan kontroll ska således enligt direktivet ske vid normala driftförhållanden. I Sverige tillämpas egenkontroll, vilket i många fall innebär att utsläppsmätningen blir mer frekvent än i andra medlemsstater. Att utifrån detta dra slutsatsen att verksamhetsutövare måste upprätta en händelselogg för att förklara varje överskridande av en BATAEL är oproportionerligt. Den administrativa bördan blir helt enkelt för stor. Vad som är normal drift måste avgöras från fall till fall beroende på förutsättningarna vid varje enskild anläggning.

Vidare anges på sid 27 i utkastet att ett grundläggande krav för att få räkna bort ett värde bör vara att de försiktighetsmått som följer av miljöbalkens hänsynsregler har vidtagits för att förhindra utsläpp. I denna del måste det rimligen vara tillräckligt att konstatera att villkoren i tillståndet har följts eftersom dessa utgör en uttolkning av de allmänna hänsynsreglerna för den enskilda anläggningens vidkommande.

Svenskt Näringsliv anser att avsnittet om onormala driftförhållanden bör skrivas om. Utgångspunkten för vägledningen bör vara att verksamhetsutövaren ska visa att begränsningsvärdet innehålls när driftförhållandena är normala – inte att verksamhetsutövaren ska visa att onormala driftförhållanden har rått när ett begränsningsvärde har överskridits. Kravet i IED på att innehålla begränsningsvärden gäller under normala driftförhållanden under de förutsättningar och på det sätt som anges i respektive BAT-slutsats. Teknikbaserade utsläppsvärden måste således tolkas och tillämpas på ett annat sätt än tillståndsvillkor enligt miljöbalken för att IED-systemet ska fungera som avsett.

Alternativvärden

På sid 28 i utkastet rekommenderas tillståndsmyndigheten att inta en försiktig attityd till alternativvärden i tillstånd. Som skäl för detta anges att syftet med det svenska genomförandet av IED är att minska belastningen på prövningsorganisationen. Detta är enligt Svenskt Näringslivs uppfattning ett orimligt argument. Syftet med det svenska genomförandet av direktivet är riktigt återgivet och uppnås genom att BATAEL gäller som generella föreskrifter i Sverige *med möjlighet att föreskriva individuella alternativvärden eller meddela individuella dispenser*. Att rekommendera restriktivitet när det gäller individuella alternativvärden, som är en av två "ventiler" i IED-systemet, är i ljuset av detta vare sig logiskt eller rimligt.

Kriterier för dispens

Under rubriken *Tekniska egenskaper* anges att en dispens knappast kan anses vara motiverad för en särskild produktionsprocess för att tillverka en produkt som även kan tillverkas på annat sätt med mindre miljöpåverkan. Exemplet förutsätter en bedömning av om produkter som har tillverkats i olika typer av produktionsprocesser är likvärdiga eller inte. Detta kan skenbart tyckas enkel men vad som ska betraktas som likvärdiga produkter kan endast

marknadsaktörerna bedöma. Exempelvis kan det som synbart verkar vara samma produkt ha mycket olika hållfasthetsegenskaper, vikt eller andra beskafterheter som krävs för olika applikationer och produceras i mycket varierande processer med olika miljöpåverkan. Om marknaden efterfrågar produkter som har tillverkats genom en viss process har myndigheter eller domstolar inte rätt att bestämma att efterfrågan ska tillgodoses med andra produkter. Exemplet bör därför utgå.

Dubbla värden, olika medelvärdesperioder

På sid 33 i utkastet anges att både kort- och långtidsmedelvärden ska uppfyllas om inte annat anges i BAT-slutsatsen. Som skäl för detta förs ett resonemang om att långtidsmedelvärdet kan vara tillräckliga i fall där det handlar om långsiktiga miljöeffekter på en regional skala medan korttidsvärden kan räcka i fall det i första hand gäller att förhindra lokala, kortvariga effekter. Resonemanget utgår således från principerna för villkorsskrivning enligt miljöbalken. Som anges på sid 17 i utkastet saknar systemet med BAT-slutsatser en styrning av vilken total miljöpåverkan som kan tillåtas. Där anges också att BAT-slutsatserna snarast syftar till en slags kontroll av att den installerade tekniken fungerar som avsett. Vidare poängteras att detta utgör en skillnad i förhållande till tillståndsvillkor enligt miljöbalken. I ljuset av det som anges på sid 17 i utkastet, i vilket Svenskt Näringsliv instämmer, framstår resonemanget på sid 33 som felaktigt. Enligt Svenskt Näringslivs uppfattning bör det i de flesta fall vara tillräckligt att antingen kort- eller långtidsvärden uppfylls. Det avgörande är huruvida det är möjligt att bedöma om installerad reningsutrustning fungerar som avsett. Vägledningen om dubbla värden bör således utgå eller omformuleras.

Om verksamheten ligger nere eller har avslutats

Naturvårdsverkets anser att industriutsläppsförordningens bestämmelser bör tillämpas även på verksamhet som ligger nere eller har avslutats om tillståndet är giltigt (sid 33). Svenskt Näringsliv har svårt att se något skäl för en sådan ståndpunkt. Industriutsläppsförordningen gäller vissa verksamheter i miljöprövningsförordningen (2013:251), se 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen. Om den aktuella verksamheten inte längre bedrivs, finns inte längre någon verksamhet (med undantag för avfallsdeponier och annan passiv förvaringsverksamhet) varför förordningen inte bör vara tillämplig. Att för icke aktiva verksamheter kräva en redovisning av hur kraven i gällande BAT-slutsatser uppfylls är enligt Svenskt Näringslivs mening en onyttig och därmed orimlig administrativ börda. Det aktuella avsnittet bör därför utgå eller omformuleras.

Tillsynsmyndighetens bedömning vid anmälan om ändring

På sid 38 i utkastet rekommenderas tillsynsmyndigheterna att inte tillämpa en utvidgad tolkning av bestämmelsen i 1 kap. 4 § första stycket miljöprövningsförordning. Svenskt Näringsliv anser att vägledning om 1 kap. 4 § inte hör hemma i en vägledning om industriutsläppsbestämmelserna. Detta gäller i synnerhet eftersom den aktuella vägledningen i princip endast återger rekvisiten i den aktuella bestämmelsen och en rekommendation att tillämpa bestämmelsen restriktivt eftersom statliga miljömyndigheter inte har talerätt vad avser beslut om anmälningar. Det är inte en vägledning i begreppets gängse betydelse utan kan snarare betraktas som ett försök till styrning av tillsynsmyndigheternas arbete. Det aktuella avsnittet bör därför utgå.

Vad betyder 1 kap. 9 § IUJF

På sid 47 i utkastet anges överträdelse av BATAEL är en direkt straffsanktionerad handling. Som skäl för detta anges att 1 kap. 9 § industriutsläppsförordningen har fått en felaktig placering, direkt efter 1 kap. 8 § om BATAEL. Svenskt Näringsliv anser att tolkningen i utkastet strider mot författningstexten samt att den är ologisk med hänsyn till att BATAEL syftar till en kontroll av att den installerade tekniken fungerar som avsett (se t.ex. sid 17 i utkastet). Den logiska konsekvensen av att reningsteknik inte fungerar som avsett är att verksamhetsutövaren åläggs att åtgärda problemet – inte att verksamhetsutövaren straffas. En sanktion kan möjligen aktualiseras om verksamhetsutövaren underlåter att vidta åtgärder för att få tekniken att fungera. Konstruktionen har, som Naturvårdsverket påpekar, likheter med de tidigare använda riktvärdena. Detta kan emellertid knappast vara ett problem när det gäller föreskrifter som syftar till kontroll av teknisk prestanda. Däremot är det ett problem att Naturvårdsverkets tolkning torde stå i strid med förbudet mot "self-incrimination" i art. 6 i Europakonventionen om mänskliga rättigheter (se härom SOU 2011: 86, s. 132). Svenskt Näringsliv anser att utkastet till vägledning i denna del är uppseendeväckande. Avsnittet om 1 kap. 9 § industriutsläppsförordningen måste ändras eller utgå.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Nicklas Skår